

VÆKST

2018 – uge 36

Vækstregulering og svampebekæmpelse i vinterraps om efteråret

Allerede på rapsens 4-5 løvbladstadiet og dermed inden længe i de tidligst såede marker, skal der tages stilling til behovet for vækstregulering / forsikringstegning mod (for) kraftig fremvækst inden vinteren, og dermed risiko for bortfrysning af rapsens højtydende hovedskud. Vækstforholdene i år (se nedenfor) forventes at betyde, at flere marker end normalt vil have behov for vækstregulering.

Der er kun sjældent behov for svampebekæmpelse i efteråret, herunder lys bladplet, men en evt. kraftig udvikling af rodhalsråd (bladpletter på næsten alle blade) bør bekæmpes.

Vækstregulering

Med den meget lune jord i år og under de nuværende milde vækstbetingelser vil marker etableret i det meste af såvinduet kunne få behov for vækstregulering. En samtidig god næringsstofforsyning (fra jordens egen forsyning (som i flere tilfælde vil være højere i år end normalt), og fra en stor mængde gylle/startgødning), en god ensartet etablering og evt. et (for) højt plantetal øger behovet for vækstregulering. Vær også opmærksom på de enkelte sorters egenskaber – en tidlig etablering af sorter, som også er velegnede til sen såning, fordrer også en vækstregulering.

Tyske forsøg fra tidligere år har vist store merudbytter for vækstregulering om efteråret, fordi vækstregulering her forbedret overvintringen. I disse forsøg var der i foråret flere overlevende planter, og flere planter, som skød normalt fra hovedskuddene, når der var vækstreguleret om efteråret. Forsøg har også vist, at den bedste effekt opnås ved vækstregulering på rapsens 4-5 løvbladstadiet.

OBS på timing ift. evt. ukrudtsbekæmpelse med Belkar

Er der behov for / planlagt en enkelt behandling med 0,4-0,5 l/ha Belkar mod bl.a. kamiller, bør en evt. vækstregulering foretages først. Tidligst en uge efter (og tidligst på rapsens 6 løvbladstadiet) må Belkar anvendes. Er der til gengæld planlagt en splitbehandling med Belkar med 0,25 l/ha pr. behandling, skal vækstreguleringen placeres indimellem de to Belkar-behandlinger med mindst 1 uge imellem hver af sprøjtningerne. Belkar kan kun blandes med skadedyrsmidler og må ikke blandes med ukrudts-, vækstregulerings- og svampemidler.

Rodhalsråd og lys bladplet

En målrettet bekæmpelse af rodhalsråd (Phoma) anbefales kun ved kraftige angreb (bladpletter på næsten alle blade). Se symptomer på billede 1. Bladangreb betyder i sig selv ikke noget udbyttedmæssigt, men angrebet kan brede sig fra bladene via bladnerverne til rodhalsen, hvilket kan give nødmodne eller væltede planter i løbet af sæsonen. Rodhalsråd kan ikke bekæmpes effektivt om foråret. Svampen trives bedst i et fugtigt og mildt efterår. Under kølige betingelser vokser svampen til gengæld ofte så langsomt, at bladene visner og falder af, før angrebet når rodhalsen og kan gøre større skade. En evt. bekæmpelse udføres i rapsens 4-6 løvbladstadiet. Er der et samtidigt behov for bekæmpelse af rodhalsråd og vækstregulering anbefales 0,5 l/ha Juventus eller alternativt 0,35 l/ha Caryx + 0,4 l/ha Juventus. 0,75 l/ha Orius kan også anvendes, men i så tilfælde skal man være obs. på at overholde det samlede triazolregnskab i rapsen i resten af sæsonen. Er der behov for vækstregulering, og kun en mindre angrebsgrad af rodhalsråd, anbefales 0,4-0,5 l/ha Caryx.

Allan G B Poulsen, 9698 2388

**HIMMERLANDS
GROVVARER A/S**

Aars Afd. Rostrup Afd. Skals Afd. Skalmstrup Afd. Aarhus Afd.
TEL 98 62 22 66 TEL 98 56 62 11 TEL 86 69 60 55 TEL 86 47 81 43

DLA Agro

Vibeke Fabricius

Billede 2. Angreb af rodhalsråd på bladene er let at kende og kan ikke forveksles med andre svampesygdomme. Bladpletterne er hvide, og de talrige små sorte frugtlegemer ses tydeligt.

Middelvalg vækstregulering og svampebekæmpelse

Tabel 1 viser vores anbefalede midler til brug i efteråret i vinterraps. 1,0 l Caryx indeholder 0,33 l Juventus og en andel af vækstreguleringsmidlet Medax Top. Caryx og Juventus er godkendt til vækstregulering og foretrækkes til brug om efteråret for med sikkerhed at kunne overholde triazolreglerne i vinterraps i hele sæsonen. Orius er godkendt til svampebekæmpelse i vinterraps, men har også vækstregulerende effekt. Orius er omfattet af triazolreglerne.

Tabel 1. Anbefalede vækstreguleringsmidler/svampemidler til efterårsbrug i vinterraps.

SKADEVOLDER / PROBLEM*	MIDDEL	DOSIS PR. HA	BEMÆRKNINGER
Vækstregulering (sideeffekt rodhalsråd, lys bladplet)	Caryx	0,4-0,5	Hvis der behandles efterår, må der maksimalt anvendes 0,7 l/ha efterår, og 0,7 l/ha forår .
Vækstregulering, rodhalsråd, lys bladplet	Juventus	0,35-0,4**	2 beh.pr. sæson.
Rodhalsråd, lys bladplet, vækstregulering	Orius	0,5-0,6**	1 beh., efterår eller forår. Maks. 0,875 l/ha efterår.

*Bedst effekt af vækstregulering ved tidlig anvendelse på rapsens 4-5 løvbladstadiet. Effekt mod lys bladplet meget lav ved tidlig anvendelse.

**Dosis hæves til 0,5 l/ha Juventus hhv. 0,75 l/ha Orius ved udbredte angreb af rodhalsråd.